

**Bruselj, 3. marec 2025
(OR. en)**

6460/25

**SOC 89
EMPL 61
ECOFIN 192
EDUC 40**

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Osnutek sklepov Sveta o skupnem poročilu o zaposlovanju za leto 2025 – odobritev

1. Predsedstvo je pripravilo priloženi osnutek sklepov Sveta o skupnem poročilu o zaposlovanju za leto 2025.
2. Ta osnutek sklepov je bil predstavljen na seji Delovne skupine za socialna vprašanja 27. februarja 2025.
3. Na tej seji so nekatere delegacije zahtevale spremembe besedila, zlasti tistega dela, ki se nanaša na okvir za socialno konvergenco. Nekaj delegacij je temu nasprotovalo.

4. Po razpravah v delovni skupini se je predsedstvo odločilo spremeniti besedilo točke 12, tako da je na koncu zadnjega stavka dodalo „demografskih sprememb“. Delegacije so to sprejele. Druga sprememba se nanaša na točko 17 in okvir za socialno konvergenco. Predsedstvo je v neformalnem pisnem posvetovanju predlagalo kompromisno besedilo, ki ga ni bilo mogoče sprejeti, zato je bila 3. marca sklicana seja Delovne skupine za socialna vprašanja na ravni atašejev in strokovnjakov. Na tej seji so delegacije dosegle dogovor o besedilu točke 17.
5. Odbor naj zato priloženi osnutek sklepov Sveta pošlje Svetu (EPSCO) v odobritev na seji 10. marca 2025.

Osnutek sklepov Sveta

o skupnem poročilu o zaposlovanju za leto 2025

1. POZDRAVLJAJOČ DEJSTVO, da so rezultati na trgu dela v letu 2023 ostali dobri, saj je zaposlenost v EU s 75,3 % dosegla novo rekordno visoko stopnjo (povečanje za 0,7 odstotne točke glede na leto 2022)¹, stopnja brezposelnosti v EU pa je s 6,1 % dosegla rekordno nizko stopnjo (zmanjšanje za 0,1 odstotne točke glede na leto 2022)²; UGOTAVLJAJOČ, da je približno 90 % rasti zaposlovanja v letu 2023 posledica povečanja delovne sile, kar vključuje nadaljnje zmanjšanje vrzeli stopnje delovne aktivnosti med spoloma na 10,2 odstotne točke (zmanjšanje za 0,5 odstotne točke glede na leto 2022);
2. IZPOSTAVLJAJOČ, da je Komisija v jesenski napovedi navzlic dobremu delovanju trga dela v EU napovedala, da bo realna rast BDP v EU v letu 2024 znašala le 0,9 %, ob čemer se je tudi rast produktivnosti dela v letu 2023 še dodatno znižala na 0,7 % v primerjavi z letnim povprečjem v višini 0,8 % med letoma 2010 in 2019 in v višini 1,4 % pred letom 2007; OPOZARJAJOČ, da je pomanjkanje delovne sile in spretnosti v večini držav članic v zadnjem desetletju močno poraslo in da kljub zmernemu zmanjšanju v letu 2024 ostaja ključno ozko grlo za produktivnost in gospodarsko rast; POUDARJAJOČ, da je mogoče še vedno precej izboljšati delovne pogoje v nekaterih sektorjih in rezultate na trgu dela podzastopanih skupin – vključno z ženskami, starejšimi delavci, mladimi, invalidi, nizko usposobljenimi osebami, pa tudi državljani tretjih držav – ter da regionalne razlike v državah članicah ostajajo velike;

¹ Za moške je znašala 80,4 % (povečanje za 0,5 odstotne točke glede na leto 2022) in za ženske 70,2 % (povečanje za 1 odstotno točko glede na leto 2022).

² Za moške je znašala 5,8 % (zmanjšanje za 0,1 odstotne točke glede na leto 2022) in za ženske 6,4 % (zmanjšanje za 0,1 odstotno točko glede na leto 2022).

3. POUDARJAJOČ, da so bile povprečne realne plače v EU po znatnem znižanju (za 3,7 % leta 2022 in 0,2 % leta 2023) v letu 2024 kljub stalnemu zniževanju inflacije še vedno pod ravnmi izpred pandemije COVID-19 in da je revščina zaposlenih, čeprav se je rahlo zmanjšala (z 8,5 % v letu 2022 na 8,3 % v letu 2023), še vedno precej višja pri tistih z nestandardnimi oblikami dela; POZDRAVLJAJOČ DEJSTVO, da se je kljub temu s povečanjem zakonsko določenih minimalnih plač med letoma 2023 in 2024 v veliki meri izravnala izguba kupne moči zaposlenih z minimalno plačo v večini držav članic; OPOZARJAJOČ na pomen močnega socialnega dialoga in učinkovitih kolektivnih pogajanj pri zavzemanju za gibanja plač in spodbujanju dobrih delovnih pogojev; POUDARJAJOČ, da lahko pravične plače okrepijo spodbude za delo in zaščitijo kupno moč, zlasti zaposlenih z nizkimi dohodki, hkrati pa ohranjajo konkurenčnost;
4. POUDARJAJOČ, da je bila leta 2023 več kot polovica delavcev v EU, zaposlenih za določen čas, neprostovoljno zaposlena s takimi pogodbami in da so med državami članicami velike razlike ter da so pogostejše s takimi pogodbami zaposleni ženske in mladi; OPOZARJAJOČ, da lahko obdobja neprostovoljne zaposlitve za določen čas in s krajšim delovnim časom, zlasti skupaj z nizkimi stopnjami prehoda na pogodbe za trajnejšo zaposlitev, povzročijo vrzeli v varnosti zaposlitve in delovnih pogojih, kar ima posledice tudi za dostop do ustrezne socialne zaščite;

5. z zaskrbljenostjo UGOTAVLJAJOČ, da se osnovne spretnosti zmanjšujejo, zlasti med prikrajšanimi učenci in skupinami prebivalstva (kot je razvidno iz nedavnih študij PISA in PIAAC)³, da ni znatnega napredka pri udeležbi odraslih v učenju⁴ in da je napredek na področju osnovnih digitalnih spretnosti počasen; v zvezi s tem PONOVRNO POTRJUJUJOČ potrebo po izboljšanju dostopa do izobraževanja, možnosti za preusposabljanje in izpopolnjevanje ter vseživljenjskega učenja, pa tudi njihove kakovosti, da bi spodbudili navzgor usmerjeno socialno konvergenco v vseh državah članicah in povečali potencial produktivnosti EU glede na hiter tehnološki napredek in staranje prebivalstva;
6. PONOVRNO POTRJUJUJOČ, da so, kljub temu da se je število ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost leta 2023 nekoliko zmanjšalo, med državami članicami in regijami ter med skupinami prebivalstva še vedno znatne razlike, pri čemer so tveganju revščine še vedno bolj izpostavljeni otroci, starejši, invalidi in osebe, rojene zunaj EU; z zaskrbljenostjo UGOTAVLJAJOČ, da se delež otrok, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, od leta 2019 postopoma povečuje; POUDARJAJOČ, da je treba v odziv na dvojni prehod, dolgoročne demografske trende in spremembe v svetu dela pospešiti posodobitev sistemov socialne zaščite in vključevanja kot makroekonomskih stabilizatorjev in zaščite pred socialnimi tveganji, da se zagotoviti njihova nadaljnja učinkovitost;

³ OECD, [Do Adults Have the Skills They Need to Thrive in a Changing World?: Survey of Adult Skills 2023](#) (Imajo odrasli potrebne spretnosti za uspeh v spreminjajočem se svetu?: Študija spretnosti pri odraslih 2023), OECD Skills Studies, OECD Publishing, Pariz, 2024. Podatki pridobljeni po objavi 10. decembra 2024.

⁴ Eurostatov [posebni izvleček o udeležbi odraslih v učenju v zadnjih 12 mesecih brez upoštevanja vodenega usposabljanja na delovnem mestu, ki je bil pripravljen na podlagi ankete o izobraževanju odraslih](#).

7. PONOVRNO POTRBUJOČ, da so stanovanjski stroški še vedno finančno breme za skoraj polovico gospodinjstev v EU in težko finančno breme za skoraj tretjino gospodinjstev v EU, medtem ko se energetska revščina, merjena z deležem ljudi, ki ne morejo ustrezno ogrevati svojih domov, od leta 2021 povečuje; OPOZARJAJOČ, da v obeh primerih izzivi še posebej močno prizadenejo tiste, ki jim že grozi revščina;
8. POUDARJAJOČ, da je treba glede na zgoraj navedene socialno-ekonomske razmere spodbujati navzgor usmerjeno ekonomsko in socialno konvergenco ter v ta namen doseči napredek pri uresničevanju krovnih ciljev EU za leto 2030 in nacionalnih ciljev glede zaposlovanja, spretnosti in zmanjšanja revščine, ob upoštevanju naslednjega:
- Unija se hitro približuje uresnitvi cilja 78-odstotne zaposlenosti v letu 2030 (ta je v letu 2023 znašala 75,3 %), pri čemer je svoje nacionalne cilje doseglo že pet držav članic;
 - še vedno so potrebna znatna prizadevanja za dosego cilja glede spretnosti, tj. vsakoletne udeležbe vsaj 60 % vseh odraslih v usposabljanju v EU do leta 2030 (ta odstotek je leta 2022 znašal 39,5 %), zlasti ker večina držav članic še naprej zaostaja pri doseganju svojih nacionalnih ciljev;
 - znatno je treba pospešiti prizadevanja za dosego cilja EU za zmanjšanje revščine, tj. zmanjšanje števila ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, za vsaj 15 milijonov do leta 2030 (vključno z vsaj 5 milijoni otrok). Trenutna hitrost zmanjševanja, ko je bilo med letoma 2019 in 2023 v EU zabeleženo zmanjšanje za približno 1,6 milijona ljudi, ne zadostuje za dosego cilja EU, pa tudi skoraj polovica držav članic se je v tem obdobju soočala s povečanjem števila ogroženih ljudi;

9. POUDARJAJOČ ključno vlogo skladnih in dobro zasnovanih politik trga dela, politik na področju spretnosti in socialnih politik pri poganjanju gospodarske rasti, konkurenčnosti in produktivnosti ter doseganju socialnih ciljev; PONOVRNO POUDARJAJOČ pomen okrepitve z dokazi podprtega oblikovanja politik, da bi bolje ocenili vpliv politik zaposlovanja, politik na področju spretnosti ter socialnih politik na gospodarsko rast, pa tudi morebitne učinke politik na udeležbo na trgu dela, revščino ali socialno izključenost ter neenakosti;
10. POUDARJAJOČ pomembno vlogo skladov kohezijske politike, zlasti Evropskega socialnega sklada+, pa tudi Instrumenta za tehnično podporo ter Mehanizma za okrevanje in odpornost pri podpiranju izvajanja načel evropskega stebra socialnih pravic v državah članicah; POZDRAVLJAJOČ DEJSTVO, da približno tretjina mejnikov in ciljev, vključenih v načrte za okrevanje in odpornost, neposredno podpira zaposlovanje, spretnosti in ukrepe socialne politike;
11. PRIZNAVAJOČ ugotovitve analize za posamezne države na podlagi načel okvira za socialno konvergenco v skladu s cilji člena 3(3), točka (b), Uredbe (EU) 2024/1263, po kateri bo Komisija kmalu objavila podrobnejše ugotovitve druge faze analize za deset držav članic, za katere je bilo v prvi fazi ugotovljeno, da se soočajo z morebitnimi tveganji za navzgor usmerjeno socialno konvergenco –

SVET EVROPSKE UNIJE:

12. POZIVA države članice, naj v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji okrepijo politike na področju spretnosti in trga dela, ki spodbujajo vseživljenjsko učenje, vključno z izpopolnjevanjem in preusposabljanjem odraslih, ter udeležbo na trgu dela, zlasti podzastopanih skupin; POZIVA države članice, naj take politike okrepijo, da bi prispevale h konkurenčnosti EU ter vključujočemu trgu dela in družbi, tudi z odpravljanjem pomanjkanja delovne sile in spretnosti – med drugim z boljšimi informacijami o spretnostih ter boljšim napovedovanjem potreb po spretnostih –, zagotavljanjem pogojev za lažje kakovostno prehajanje med delovnimi mesti in spodbujanjem ustvarjanja kakovostnih delovnih mest, skladno z razvijajočo se dinamiko trga dela, tudi tisto, ki izhaja iz digitalnega in zelenega prehoda ter demografskih sprememb;
13. POZIVA države članice, naj pospešijo posodobitev sistemov socialne zaščite in vključevanja ter izboljšajo dostop do ustrezne in vzdržne socialne zaščite ter omogočitvenih in osnovnih storitev, da bi zmanjšale tveganja revščine in socialne izključenosti, zlasti med otroki; POZIVA države članice, naj povečajo razpoložljivost cenovno dostopnih stanovanj ali stanovanjske pomoči in okrepijo prizadevanja za izkoreninjenje brezdomstva;
14. POZIVA države članice, naj redno izvajajo predhodne in naknadne ocene učinka reform in naložb na zaposlovanje, spretnosti in socialne politike, tudi njihovih porazdelitvenih učinkov;

15. POZIVA države članice, naj pri izvajanju svojega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta in pripravi s tem povezanega letnega poročila o napredku upoštevajo ugotovitve iz skupnega poročila o zaposlovanju, skladno s potrebo po poročanju o napredku pri izvajanju načel evropskega stebra socialnih pravic v okviru evropskega semestra; POZIVA Odbor za zaposlovanje in Odbor za socialno zaščito, naj spremljata zaposlitvene in socialne vidike iz srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov in letnih poročil o napredku ter poročata Svetu;
16. POZIVA Komisijo, naj v letnem predlogu skupnega poročila o zaposlovanju bolj sistematično predstavi statistične podatke, razčlenjene po spolu, da bi odkrili in postopoma odpravili preostale razlike med spoloma;
17. POZIVA Komisijo, naj pri prihodnjem delu v zvezi z okvirom za socialno konvergenco dodatno olajšala opredelitev tveganj in izzivov za navzgor usmerjeno socialno konvergenco, pri tem pa skupaj z Odborom za zaposlovanje in Odborom za socialno zaščito razmisli o morebitnih prilagoditvah, zlasti s pregledom metodologije, uporabljene v prvi fazi analize, in odpravo pomanjkljivosti zdajšnjega pregleda socialnih kazalnikov ter zmanjšanjem upravnega bremena postopka, kot je navedeno v oceni, ki sta jo leta 2024 izvedla Odbor za zaposlovanje in Odbor za socialno zaščito; POZIVA Odbor za zaposlovanje in Odbor za socialno zaščito, naj preučita ugotovitve druge faze analize, da bi Svetu poročala o stanju socialne konvergence v Uniji.